Dosarul nr.5r-146/2025

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

26 august 2025 or. Telenești

Judecătoria Orhei (sediul Telenești)
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul – Gheorghe Ciobanu
Grefier – Ina Meleca, Rodica Negruță

Cu participarea:
Agentului constatator al IP Telenești – Ion Vleju
Avocatului petiționarei, Galina Rotari - Svetlana Coșneanu
În lipsa:
Petiționarei Galina Rotari, la cerere

examinând în ședința de judecată publică contestația depusă de Rotari Galina, împotriva procesului verbal cu privire la contravenție Seria/ Nr. MAI06 580215 din 11.04.2025 și a deciziei de sancționare, pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional,-

A C O N S T A T A T :

La 11.04.2025, agentul constatator al Inspectoratului de poliție Telenești, Vleju Ion a încheiat în privința lui Rotari Galina procesul-verbal cu privire la contravenție Seria/ Nr. MAI06 580215 , în baza art.47^1 alin. (1) Cod contravențional.

Agentul constatator a reținut în sarcina făptuitorului că, pe parcursul anului 2024, Rotari Galina a.n.***** locuitoare a ***** a acceptat sau a primit personal bunuri, servicii, privilegii sub orice formă care nu se cuvin, pentru sine sau pentru altă persoană în scopul exercitării sau neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor anul 2024.

Ca urmare, la 11.04.2025 agentul constatator Vleju Ion a emis decizia de sancționare, care a fost inclusă în procesul-verbal cu privire la contravenție Seria/ Nr. MAI06 580215 din 11.04.2025 și i-a fost aplicată lui Rotari Galina amendă în mărime de 500 unități convenționale, ce constituie suma de 25000 lei.

La 24.04.2025, Rotari Galina a depus la IP Telenești contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție Seria/ Nr. MAI06 580215 din 11.04.2025 și a deciziei de sancționare pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, emisă de către agentul constatator Vleju Ion din cadrul IP Telenești.

La 30.04.2025 cauza contravențională a fost expediată pentru examinare în adresa Judecătoriei Orhei (sediul Telenești), fiind înregistrată în cancelaria instanței, (dosar nr.

5r-146/2025), care a fost repartizată spre examinare la 06.05.2025 judecătorului Gheorghe Ciobanu.

Conform contestației, petiționarul Rotari Galina susține *inter alia* că, a fost sancționat potrivit deciziei agentului constatator pentru o faptă care nu a fost constatată și pe care nu a comis-o, respectiv temei de încetare a procesului contravențional constituie inexistența faptului contravenției, potrivit lit. a) alin. (1) art. 441 Cod contravențional.

Subliniază faptul că, agentul constatator, dacă într-o eventuală ipoteză ar fi stabilit culpabilitatea ei, avea obligația de-a formula o învinuire clară care să nu fie bazată pe presupuneri, or, se vede în procesul verbal termeni ca „a acceptat" sau „a primit", „bunuri, servicii sau privilegii", „pentru sine sau altă persoană", dar în concret nimic scris cu certitudine clară, or instanța urmează să-şi aleagă din aceste criterii.

De asemenea, susține că agentul constatator nu este sigur ce a făcut făptuitorul și anume a acceptat sau a primit, respectiv nu este clar, certă şi concisă, iar dacă a primit ce anume, bunuri, servicii sau privilegii, precum și nu cunoaște dacă a primit făptuitorul sau a primit altă persoană, astfel învinuirea adusă este formală.

Reiterează că, în procesul verbal nu sunt făcute mențiuni despre utilizarea careva mijloace tehnice speciale de constatare și nici despre existența la acesta a careva probe care i-ar fi permis agentului statului să tragă concluziile specificate în acesta, or, cum a constatat agentul constatator primirea de bunuri și ce bunuri a primit.

Conchide că, în situația respectivă este dificil de stabilit care a fost materialul probator pe care l-a utilizat agentul constatator la formularea concluziilor cu privire la faptele indicate în procesul verbal contravențional și că această omisiune ridică dubii referitoare la respectarea la speță a prevederilor art.425 şi 442 alin. (1) CC.

Astfel consideră că, omisiunea enunțată de rând cu celelalte menționate, apreciate în ansamblul lor au fost în măsură să afecteze echitatea procedurii în cauza dată. La fel, omisiunile respective, au afectat în mod esențial modul în care în prezenta speță agenții statului au înțeles să răstoarne prezumția de nevinovăție, ceea ce potrivit art. 445 alin. (2) CC determină nulitatea procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator.

Susține că, acuzația precum că ar fi primit careva bunuri, servicii sau privilegii în cadrul alegerilor în turul nr.l din 20.10.2024 este o acuzație nefondată și neprobată, care se bazează pe presupuneri şi interpretări abuzive ale legii, or, nu este clar pentru ce ar fi primit bunuri, servicii şi privilegii, pentru a vota cu cineva concret cu indicarea concretă a candidatului, iar agentul constatator trebuia să constate și să indice în proces pentru ce a primit bunuri, servicii şi privilegii, dar să nu indice în proces „ cu scopul exercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor din 20.10.2024", mai mult, în timpul alegerilor din toamna anului 2024 toți cetățenii și-au exercitat drepturile electorale.

În continuare susține faptul că, agentul constatator a dedus abuziv și ilegal că ar fi primit bunuri, serviciu şi privilegii pentru a vota, este o invenție care nu este probată cu nimic, din care motiv agentul constatator a întocmit procesul verbal cu grave erori, deoarece nu sunt prezenți indici calificativi ale elementelor constitutive ale contravenției prevăzute de art. 471 Cod contravențional, nu a indicat circumstanțe importante pentru stabilirea faptelor, nu a demonstrat cum şi prin ce modalitate a pretins bani pentru a-și

exercita votul. Mai mult, agentul constatator nu a indicat un element esențial al contravenției - cine este acel alegător concret care i-a transmis banii, indicând că norma formală prevede expres că pentru existența faptei, bunurile sau banii trebuie să fie transmiși de un alegător, iar în cazul descris nu există nici un alegător concret.

În altă ordine de idei, menționează că un alt element esențial al laturii subiective ale contravenției este intenția de a exercita un drept electoral, iar agentul constatator menționează că scopul este „exercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor din 20.10.2024 ”, or în timpul alegerilor din toamna anului 2024 toţi cetățenii şi-au exercitat drepturile electorale.

În acest sens, relevă că ipotetic ar interpreta alegațiile agentului constatator ar genera exercitarea unor drepturi electorale față de candidatul Blocului Victoria-Pobeda, însă acest bloc nu era subiect electoral și nu participa în alegeri, prin urmare nu poți să votezi pe cineva care nu este concurent electoral.

Mai menționează că, agentul de constatare nu a probat faptul că mijloacele financiare au fost transmise anume pentru acest scop, nu a probat intenția, nu a stabilit corect circumstanțele, nu a stabilit corect contextul şi nu a demonstrat așa zisul scop de pretindere şi primire de bunuri necuvenite pentru exercitarea unui drept electoral.

Susține că, la examinarea acestui caz nu a avut posibilitate să se apare efectiv de acuzațiile absurde și false ale agentului constatator, nu i-a acordat posibilitate de-a fi asistată de un avocat, invocând în acest sens prevederile art. art. 6 CEDO, art. 20 şi art. 26 din Constituția Republicii Moldova, Hotărârii CEDO din 01 februarie 2005 Ziliberberg contra Moldovei.

Arată că, potrivit art. 21 din Constituția RM, orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, in cursul unui proces judiciar public, in cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

Evidențiază că prin Hotărârea nr. 21 din 20 octombrie 2011 Curtea Constituţională a statuat cu titlu de principiu că, regula (in dubiopro reo) constituie un complement al prezumţiei nevinovăţiei, un principiu instituţional care reflectă modul în care principiul aflării adevărului, consacrat în dreptul procesual penal, se regăseşte în materia probaţiunii. Ea se explică prin aceea că, în măsura în care, în pofida dovezilor administrate pentru susţinerea vinovăţiei celui acuzat, îndoiala persistă în ce priveşte vinovăţia, atunci îndoiala este echivalentă cu o probă pozitivă de nevinovăţie.

În acest context, a specificat aprecierea Curții că, potrivit principiilor de drept procesual penal, nimeni nu este obligat să-şi dovedească nevinovăția, sarcina probațiunii revenind acuzării, iar situația de dubiu îi profit celui acuzat (in dubio pro reo).

La caz, consideră că vinovăția acestuia nu a fost stabilită . Nu este clar ce foloase ar fi primit, cum a fost comisă pretinsa contravenție, aceasta fiind bazată doar pe presupuneri și pe declarațiile liderilor politici din mass-media, care însă sunt părți interesate pe dosar, iar simpla indicare în procesul- verbal cu privire la contravenție a articolului care prevede o sancțiune nu presupune și nici nu demonstrează comiterea contravenției de către contravenient, iar atât timp cât asupra faptelor descrise în

conținutul actului sunt neconfirmate prin alte mijloace de probă, în sensul dat pot plana o serie de dubii, fiind aplicabil principiu de drept in dubio pro reo.

Tot odată indică faptul că, procesul-verbal cu privire la contravenție nu conține informații despre acțiuni la art.47[1] alin.(l) Cod contravențional, care au fost încălcate de către Rotari Galina, adică forma concretă de manifestare, pretindere și acceptare etc., altfel spus, agentul constatator a omis să indice în procesul-verbal cu privire la contravenție încadrarea exactă a acțiunilor pretinse a fi ilegale de la cine a pretins și de la cine a acceptat banii.

Concluzionează că, agentul constatator eronat a interpretat și a încadrat juridic acțiunile sale; Procesul verbal este întocmit necalitativ, iar fapta contravenției nu este clară, Nu a existat nici-o acțiune de pretindere și primire a bunurilor pentru a exercita un drept electoral; Faptele descrise în procesul-verbal și decizia de sancționare nu au nici o legătură cauzală cu norma formală invocată şi sancțiunea contravențională aplicată, invocând că este grav încălcat principiul individualizării pedepsei; Nu a fost demonstrată vinovăția persoanei și lipsesc careva probe concludente; Prin aplicarea sancțiunii este grav încălcat dreptul la libera exprimare, asociere şi întrunire şi întrunire; Păstrarea acestei sancţiuni va însemna un grav abuz şi o iminentă condamnare a ţării de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

Susține că, la materialele dosarului lipsesc probe pertinente, concludente şi utile care ar dovedi faptul comiterii contravenției, existând doar poziția agentului constatator și această urmează a fi apreciată de instanță a fi una subiectivă, invocând că, agentul constatator nu a prezentat nici o probă pertinentă, concludentă şi utilă în susținerea învinuirii aduse.

În susținerea poziției elucidează că, procesul-verbal de constatare şi sancţionare nu poate face dovada deplină, prin el însuși, a existenței faptei, a autorului acestuia şi a vinovăției, acest proces-verbal, fiind doar actul prin care o persoană este acuzată de săvârşirea contravenţiei.

Menționează ca esențial faptul că, prezumția de veridicitate a faptelor constatate de agent şi consemnate în procesul-verbal nu are caracter absolut, mai ales în cazul în care din probele administrate de „acuzare” instanța nu poate fi convinsă de vinovăția „acuzatului”, dincolo de îndoiala rezonabilă, cu atât mai mult în conjunctura în care, așa cum a fost stabilit în cauza pendinte, la materialele cauzei nu a fost anexată de către agentul constatator nici o probă întru confirmarea învinuirii aduse.

În contextul motivelor invocate, petiționarul Rotari Galina solicită încetarea procesului-verbal cu privire la contravenție, din motivul nulității acestuia, din motiv că nu este întrunită fapta contravenției stabilită la art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional, din motiv că nu există faptul contravenției conform prevederilor art. 441 alin. (1) lit. a) CC.

La data de 30 iulie 2025 autoritatea din care face parte agentul constatator a depus referință la contestație, prin care solicită respingerea contestației ca fiind nefondată cu menținerea fără modificări a procesului-verbal cu privire la contravenție Seria/ Nr. MAI06 580215 din 11.04.2025 și a deciziei de sancționare, pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional.

În referință a indicat că, agentul constatator din cadrul Inspectoratului de poliție Telenești, Velju Ion, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 580215 pe faptul că, Rotari Galina, pe parcursul anului 2024 a acceptat sau a primit personal bunuri, servicii, privilegii sub orice formă care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană în scopul exercitării sau neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor din 20.10.2024.

Indică faptul că, prin acceptarea personală a mijloacelor bănești în schimbul exercitării dreptului electoral în favoarea candidatului susținut de către Blocul politic „Victoria - Pobeda", Rotari Galina a comis contravenția prevăzută de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, adică - *coruperea electorală pasivă cu indici calificativi - pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune*.

Prin decizia agentului constatator din 14.04.2025, contravenientului Rotari Galina i-a fost stabilită pedeapsa cu amendă în mărime de 500 unități convenționale, în sumă de 25000 lei.

Susține că, sub aspectul legalității procesului-verbal cu privire la contravenție, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalităţii şi dreptăţii, consacrate expres în art. 5 şi 7 din Codul contravenţional. Legea contravenţională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenţie într-o anumită forma „ad validitatem ", cu respectarea tuturor prescripţiilor legale de fond şi de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit. In acest context, respectarea exigenţelor legale prevăzute la art. 443 Cod contravenţional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie prin prisma art. 445 alin. (1) Cod contravenţional.

Menționează că, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit și perfectat în prezența contravenientului, unde în mod repetat a fost familiarizată cu drepturile şi obligaţiile prevăzute la art. 34, 378, 384, 387 şi 448 Cod contravențional, inclusiv şi dreptul de a beneficia de serviciile unui avocat, iar ultima a semnat procesul verbal cu privire la contravenție, ceea ce creează o prezumție puternică că îi era clară esența și natura acuzației aduse.

Stipulează că, în această ordine de idei, din punct de vedere al legalității procesului-verbal cu privire la contravenție, acesta a fost încheiat cu respectarea dispozițiilor legale incidente şi cuprinde toate mențiunile obligatorii prevăzute de art. 443 Cod contravențional, neexistând cazuri de nulitate absolută ce ar putea fi invocate din oficiu.

Relevă că, forța probantă a actului atacat nu a fost înlăturată, actul bucurându-se în continuare de prezumția de legalitate și temeinicie instituită de lege în favoarea sa.

Afirmă că, sub aspectul temeiniciei procesului-verbal cu privire la contravenție, forţa probantă a proceselor-verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanţa are obligaţia de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează şi apreciază probatoriul (*cauza Bosoni v. Franţa, hotărârea din 7 septembrie 1999*).

Susține că, în conformitate cu art. 425 alin. (2) Cod contravenţional cuprinde dispoziţii exprese cu privire la forţa probantă a procesului-verbal cu privire la contravenţie, fiind reglementat că, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie.

În continuare, autoritatea din care face parte agentul constatator indică la art. 442 alin. (1) Cod contravenţional, conform căruia a definit procesul-verbal cu privire la contravenţie, ca fiind un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Subsecvent, a fost legiferat şi faptul că, procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

Din interpretarea art. 425 alin. (2) şi art. 442 alin. (1) Cod contravenţional, agentul constatator susține că procesul-verbal cu privire la contravenție MAI06 580215 din 11.04.2025 face dovada cu privire la încadrarea în drept şi situaţia faptică stabilită de reprezentantul organului de constatatre, urmând a fi examinat în raport cu actele existente la dosar, invocând că acțiunile contravenientului Rotari Galina corect au fost încadrate în conformitate cu art. 47^1 alin. (1) Cod contravenţional, stipulând că aceasta a fost confirmată prin probe pertinente, concludente şi utile cazului contravenţional: raportul agentului constatator din 08.04.2025; procesul verbal cu privire la contravenție MAI06 580215 din 11.04.2025, raportul de analiză informațional-criminală.

Astfel, indică faptul că, acestea în ansamblu coroborează între ele, se completează unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială şi dovedesc cert săvârșirea contravenției de către contravenient.

Mai menționează că, chiar dacă transferul de bani nu a avut loc, actul de instalare a unei aplicații bancare - efectuat de o persoană terță aşa cum a declarat în faţa angajatului de poliţie contestatarul - se înscrie într-un context clar orientat spre realizarea unei tranzacții ilicite. Intenţia de a crea condiţii pentru un eventual transfer, destinat influențării exercitării dreptului electoral, constituie un element important în evaluarea comportamentului contravenţional.

Consideră că, manifestarea voinţei de a se angaja într-o astfel de conduită reprezintă o abatere gravă de la principiile integrității procesului electoral, iar faptul că persoana a instalat aplicația bancară, chiar dacă transferul banilor nu s-a concretizat, relevă existența unui plan de a primi avantaje materiale în schimbul susținerii la caz a unui bloc politic, ceea ce subminează principiile de neutralitate şi secret al votului.

Concluzionează că, indiferent de faptul că transferul efectiv nu s-a realizat, fapta de instalare, inițiată de persoana terță, a fost efectuată cu scopul clar de a deschide calea

către o tranzacție ilicită, şi această manifestare de voință este suficientă pentru a fi sancționată conform normelor privind coruperea electorală pasivă, comportamentul în cauză contravine principiilor integrității electorale și este demn de sancțiune.

Indică faptul că, nu corespunde situației faptice alegațiile recurentului cu privire la lipsa elementelor contravenției imputate contravenientului Rotari Galina în temeiul art. 47^1 alin. (1) Cod contravenţional, or, în acțiunile acestuia cert s-au constatat, că coruperea electorală pasivă este o contravenție formal-redusă și se consumă din momentul comiterii uneia dintre modalitățile normative care desemnează faptele prejudiciabile, adică din momentul pretinderii, acceptării sau primirii, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune.

Stipulează că, astfel, argumentele contravenientului Rotari Galina privind lipsa în acțiunile sale a elementelor constitutive ale contravenției prevăzute la art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, le consideră ca fiind declarative, or, circumstanțele referitoare la atingerea rezultatului scontat, nu influențează asupra calificării juridice a acțiunilor contravenientului, iar pentru realizarea laturii obiective a contravenției de corupere electorală pasivă este suficientă săvârșirea uneia din acțiunile alternative prevăzute la art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, în speță contravenția consumându-se în momentul când Rotari Galina a acceptat instalarea în telefonul mobil a aplicației PSB Bank din Federația Rusă, cu ulterioara recepționare a mijloacelor bănești, în scopul votării în favoarea unui candidat la care i se va indica la alegerile prezidențiale din 20.10.2024.

Agentul constatator susține că, din sursele mas-media este unanim cunoscut faptul că BP „Victoria” deși nu avea înregistrat nici un candidat la alegerile prezidențiale, a susținut în mod deschis mai mulți candidații din alte partide politice, inclusiv şi-au exprimat opinia publică împotriva Referendumului Constituțional Republican îndemnând alegătorii să voteze orice candidat de stângă, precum şi să voteze „Nu” la Referendum.

De asemenea din aceleași surse, s-a stabilit incontestabil faptul că grupul de Telegram şi aplicaţia „PSB” era utilizat de Blocul Politic „Victoria” iar sursele transferate erau cu scopul de a-şi exercita dreptul la vot într-un anumit fel, iar nefolosirea acestor bani, precum şi neexercitarea dreptului la vot nu influențează la calificarea acțiunilor contravenientului.

Consideră că, în cadrul procesului contravențional s-a confirmat netemeinicia contestației lui Rotari Galina, prin urmare, aceasta necesită a fi respinsă, iar procesul-verbal cu privire la contravenție din 14.04.2025 şi deciziei de sancţionare, întocmite în privinţa lui Rotari Galina în baza art. 47^1 alin. (1) Cod contravenţional, urmează a fi menţinute fără modificări.

Aprecierea instanței referitor la termenul de depunere a contestației și procedura de examinare

Conform art.448 alin.(1) Cod contravențional, Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la şedința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447[1] alin. (8).

Alin.(4) al aceluiași articol stabilește că, Contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator, conform competenţei teritoriale, care a examinat cauza. În cel mult 5 zile lucrătoare de la data depunerii, agentul constatator expediază contestația şi dosarul cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă.

Instanța de judecată reține că decizia de sancționare, inclusă în procesul verbal cu privire la contravenție Seria/ Nr. MAI06 580215, a fost emisă la 11.04.2025, iar petiționarul Rotari Galina, a depus contestația împotriva deciziei menționate la data de 24.04.2025.

Reieșind din prevederile legale enunțate supra, în coraport cu cele menționate supra, instanța de judecată apreciază că contestația a fost depusă în termen.

Conform art. 395 alin. (1[1]) Cod contravențional, Contestația împotriva deciziei în cauza contravențională se examinează de către instanța de judecată în a cărei rază teritorială activează autoritatea competentă sau procurorul care a emis decizia ori de către instanța de la locul unde își are sediul autoritatea competentă, pentru cazurile prevăzute la art. 394 alin. (11). Contestația împotriva deciziei în cauza contravențională prevăzută în capitolul XIII din cartea întâi se examinează de către instanța de judecată în a cărei raze teritorială a fost săvârșită contravenția.

În contextul normelor menționate supra, instanța de judecată apreciază că autoritatea competentă, Inspectoratul de Poliție Telenești, activează în raza teritorială a Judecătoriei Orhei sediul Telenești, respectiv, examinarea contestației ține de competența acestei instanțe.

Poziția participanților la proces și procedura de citare

Avocatul petiționarului Coşneanu Svetlana în ședință de judecată a susținut contestația depusă împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator de sancționare.

A menționat că procesul-verbal cu privire la contravenție este neîntemeiat, invocând că din conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție agentul constatator nu a constatat ce acțiune a întreprins petiționarul pentru care este învinuit, dacă sunt întrunite elementele componenței de contravenție și alte acțiuni necesare pentru stabilirea vinovăției acesteia.

Susține că, agentul constatator nu a stabilit faptul dacă aceasta a pretins sau a acceptat bani cu scopul de a vota sau a nu vota, circumstanțe fără de care nu pot sta la baza sancționării unei persoane.

Consideră că, din conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție, agentul constatator în descrierea faptei nu se rețin aspectele privind pretinderea, acceptarea, sau primirea bunurilor sau privilegiilor care ar rezulta coruperea electorală pasivă, or, agentul constatator nu a indicat cum și în ce circumstanțe, ce acțiuni care a stabilit că petiționarul a comis contravenția imputată.

A indicat că urmează a fi analizat timpul săvârșirii contravenției, deoarece agentul constatator nu a demonstrat că contravenientul a comis fapta incriminată.

Menționează că, prin prisma prevederilor art.425 Cod contravențional, agentul constatator este obligat ca în procesul-verbal cu privire la contravenție să indice timpul săvârșirii contravenției și anume data, luna, anul, deoarece prin Legea nr.230 din 31.07.2024 privind modificarea unor acte normative, la 15 august 2024 contravenția prevăzută la art.47[1] a fost inclusă în Codul contravențional, iar odată ce agentul constatator nu a indicat timpul săvârșirii presupusei contravenție, fapta descrisă nu are valoare juridică, din motiv că legea nu are putere retroactivă.

A indicat că probatoriu procesului contravenționale este unul străin, deoarece sunt rapoarte emise de Inspectoratul Național de Securitate Publică, care sunt de ordin general și nu individualizate supra acțiunilor petiționarei Rotari Galina, respectiv ce a săvârșit sau nu a săvârșit pe parcursul anului 2024. Astfel, probatoriu anexat la procesul contravențional nu poate servi temei de sancționare pentru săvârșirea contravenției prevăzute la aret.47[1] alin.(1) Cod contravențional.

A specificat că la materialele cauzei sunt anexate documente ce ține de autorizarea măsurii speciale de investigație într-o cauză penală și acestea susține că nu se referă la acțiunile lui Rotari Galina, dar sunt documente de ordin general. Referitor la utilizarea materialelor din cauza penală într-o cauză contravențională avocatul consideră că rezultatele măsurilor speciale de investigație în materie penală nu pot fi utilizate în cadrul cauzei contravenționale.

Menționează, că probatoriul anexat la materialele cauzei contravenționale nu demonstrează vinovăția petiționarului în comiterea contravenției prevăzute de art.47[1] alin.(1) Cod contravențional, invocând că simpla presupunere că a accesat aplicația PSB Bank, este imposibil de stabilit circumstanțele cauzei, or, nu se cunoaște conținutul mesajelor, iar legislația nu prevede o pedeapsă pentru instalarea în telefonul mobil a aplicației PSB Bank.

Concluzionează că agentul constatator nu a constatat fapta contravențională, dar presupune, ceea reiese din descrierea faptei în procesul-verbal cu privire la contravenție.

În contextul motivelor indicate în contestație a solicitat admiterea contestației ca fiind întemeiată.

Petiționara Rotari Galina în ședința de judecată nu s-a prezentat, dar a depus cerere prin care a solicitat examinarea contestației în lipsa sa, invocând că interesele vor fi apărate de avocatul Coșneanu Svetlana.

Conducându-se de jurisprudența CEDO în cauza Avramenco contra Moldovei și Ponomaryov contra Ucrainei, unde Curtea a statut că participantul la proces, care cunoaște despre faptul desfășurării în privința sa a unui proces judiciar, este obligat de sine stătător să se intereseze de mersul procesului și examinarea cauzei în lipsa acestuia nu va constitui o încălcare a art. 6 CEDO, din care motiv instanța prin prisma prevederilor art. 455 alin. (3) Cod contravențional a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa petiționarei, cu remiterea copiei de pe hotărâre.

Agentul constatator Vleju Ion din cadrul IP Teleneşti a susținut procesul-verbal cu privire la contravenție și a respins argumentele indicate în contestație, și a declarat că fapta contravențională poate fi comisă într-o perioadă de timp, ceea ce este specific și în cazul dat.

Susține că, vinovăția lui Rotari Galina este probată prin însuși declarația acesteia precum că „*a fost membra partidului „Şor" pentru o perioadă scurtă de timp*". Totodată, ca probă este numărul de telefon ***** care-i aparține, potrivit căruia a primit 16 tranzacții pe perioada anului 2024, ceea este reflectat și în extrasul din rezultatul măsurilor speciale de investigație.

A menționat cu referire la raportul de analiză informațional-criminală că, în temeiul încheierii din 01.04.2025 a judecătorului de instrucție s-a autorizat folosirea datelor obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații în cauza penală 2023970322 în cauza contravențională RAP01 433516 pornit de Inspectoratul Național de Securitate Publică, respectiv permite utilizarea ca proba. Mai mult, în raport figurează numărul de telefon al petiționarei, care aparține SA „Moldtelecom" și care a primit 16 tranzacții.

A solicitat respingerea contestației cu menținerea fără modificării a procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare, fără careva modificări.

Examinarea contestației

Studiind materialele dosarului contravenţional şi ale contestației raportate la temeiurile de drept material şi procesual care guvernează speţa dedusă judecății, instanța de judecată consideră că contestația înaintată urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată, reieșind din argumentele ce succed.

Conform prevederilor art.7 din Codul contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Potrivit art.8 alin.(2) Cod contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională

Conform art.10 Cod contravenţional, constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracţiunea, săvârșită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.

Conform prevederilor art.14 alin. (1)–(3) din Codul Contravențional al RM, contravenţia se săvârşeşte cu intenţie sau din imprudenţă. Contravenţia se consideră săvârşită cu intenţie dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul

prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conştient survenirea acestor urmări. Contravenţia se consideră săvârşită din imprudenţă dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod uşuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deşi trebuia şi putea să le prevadă.

Potrivit art.374 Cod contravenţional, procesul contravenţional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii, având ca scop constatarea contravenţiei, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvârșirea contravenţiei. (2/1) Procesul contravenţional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvârșirea contravenţiei. (3) Procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Conform art.375 alin.alin.(1), (2) și (3) Cod contravențional, persoana acuzată de săvârșirea unei contravenţii se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa. Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvîrşirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.

Potrivit art.381 alin.(4) Cod contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atît circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cît și cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum și circumstanțele atenuante sau agravante.

Potrivit dispozițiilor art.440 alin.(1) Cod contravenţional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare. În conformitate cu alin.(1) al art.442 Cod contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

La examinarea cauzei contravenționale, instanța de judecată va ţine cont de rigorile art.458 Codul contravenţional, care indică că examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine, caracterul veridic al contravenţiei imputate, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale, alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

În speță, se atestă că prin Decizia de sancționare, inclusă în procesul verbal cu privire la contravenţie Seria/Nr. MAI06 580215 din 11.04.2025, emisă de către agentul constatator Vleju Ion din cadrul Inspectoratului de Poliție Telenești a fost tras la răspundere contravenţională Rotari Galina, născut la **********, IDNP 2*****, pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravenţional, fiindu-i stabilită o sancţiune contravenţională sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenţionale, ceea ce constituie suma de 25000 lei, pentru fapta expusă cu următorul conținut, pe parcursul anului 2024, , cet.Rotari Galina a.n.*****, locuitoarea *****, a acceptat sau a primit personal bunuri, servicii, privilegii sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau neexercitării unor drepturi electorale pe perioada electorală a anului 2024.

În continuare instanța de judecată va supune aprecierii ***legalitatea procesului verbal cu privire la contravenție,*** or, conform dispozițiilor art. 400 alin. (1) Codul contravențional, contravenția prevăzute la art.47[1], se constată și se examinează de către poliției, respectiv, întru respectarea ***principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 din Codul contravențional,*** instanța de judecată verifică legalitatea și corectitudinea procesului-verbal cu privire la contravenție încheiat de agentul constatator în concordanță cu norma art.443 Cod Contravențional.

Instanța de judecată remarcă că, legea contravențională prevede redactarea procesului verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma *„ad validitatem”*, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit.

În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 al Codului contravențional.

În conformitate cu prevederile art. 445 Codul contravenţional, este statuat că, (1) Neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu sau din cartea de identitate provizorie ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezenţa unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.

(2) Celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei.

Respectiv, din verificarea procesului verbal cu privire la contravenție, instanța precizează că agentul constatator la data de 11.04.2025 a perfectat în privința lui Rotari Galina procesul verbal cu privire la contravenţie Seria/Nr. MAI06 580215 , în absența acestuia.

Conform art. 443 alin. (6) din Codul contravențional, faptul absenței persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional ori al refuzului acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal şi se certifică prin semnătura cel puțin a unui martor, indicându-se şi datele de identitate ale acestuia (numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon). În lipsa unui martor, agentul constatator va consemna motivele care au condus la încheierea procesului-verbal în acest mod.

În acest context, instanța în cadrul ședinței de judecată a constatat că procesul-verbal verbal cu privire la contravenție cu Seria/Nr. MAI06 580215 a fost perfectat în absența lui Rotari Galina, prin urmarea instanța conchide agentul constatator Vleju Ilie a perfectat procesul-verbal cu privire la contravenție în conformitate cu prevederile art. 443 alin. (6) Cod contravențional, și anume absența lui Rotari Galina a fost consemnată în procesul-verbal, fiind certificat acest fapt de către martorul asistent Borș Antonia, dom. s. Cîșla, r.Telenești.

În continuare, instanța atestă că, petiționara invocă faptul că procesul-verbal cu privire la contravenție ar fi fost întocmit de către agentul constatator contrar prevederilor art. 443 alin. (1) lit.d), e) Cod contravențional și anume: -nu a fost descrisă corespunzător fapta cu indicarea tuturor împrejurărilor, nu a indicat timpul săvârșirii ei și nu a indicat indicii calificative ale contravenției.

În acest sens, instanța de judecată reține că procesul verbal cu privire la contravenție la pct.4 și 6 a procesului-verbal cu privire la contravenție se atestă indicarea în actul de acuzare a timpul săvârșirii, precum și a faptei contravenționale cu indicarea normei contravenţională.

Mai mult, nu corespunde circumstanțelor de fapt invocarea apărătorului cu privire la faptul, că nu ar fi fost indicat concret în procesul-verbal cu privire la contravenție din 11.04.2025 timpul săvârșirii contravenției imputate indicându-se „pe parcursul anului 2024”, or potrivit materialelor cauzei, declarațiilor contravenientului Rotari Galina atestă că acțiunile imputate acesteia în temeiul art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional au fost premergătoare în cadrul scrutinului electoral și referendumul republican din toamna anului 2024, acțiuni ilicite reținute ca fiind dovedite în sarcina contravenientului.

În aceste condiții, instanța de judecată consideră că a fost respectat și art. 443 alin. (1) lit. d), e) din Codul Contravențional.

Astfel, referitor la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie, analizând cuprinsul acestuia prin raportare la cerințele prevăzute de lege sub sancțiunea nulității absolute, instanţa constată că dispozițiile legale în materie au fost respectate. Prin urmare instanța consideră neîntemeiat solicitarea apărătorului și petiționarului Rotari Galina în partea ce ține de a declara nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție pe motiv

că acesta ar fi fost întocmit contrar prevederilor art. 443 alin. (1) lit.d), e) Cod contravențional și în consecință instanța constată că forța probantă a actului atacat nu a fost înlăturată, el bucurându-se în continuare de prezumția de legalitate și temeinicie instituită de lege în favoarea sa.

Cu referire la fapta contravențională incriminată lui Rotari Galina, instanţa de judecată ţine să constate următoarele:

Conform art. 425 alin. (1) Cod contravențional – probele sânt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

La fel, instanța reține că, legiuitorul în art. 442 alin. (1) Cod contravențional, a definit procesul verbal cu privire la contravenție, ca fiind un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul.

Subsecvent, a fost legiferat și faptul că, procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui, iar interpretând art. 425 alin. (2) Cod contravențional– în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.

În acest sens, instanța reține că, agentul constatator a perfectat la 11.04.2025 procesul-verbal cu privire la contravenție Seria/Nr. MAI06 580215 în baza materialului înregistrat în Registrul nr. 2 cu nr.1067, fiind adoptată decizia de sancționare pentru comiterea unei contravenții potrivit căreia a fost informat făptuitorul că a comis contravenția prevăzută de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, urmare a coruperii electorale pasive de către Rotari Galina.

Instanța reține probele acumulate de către organul de constatare în cadrul investigării cazului, examinate nemijlocit în instanța de judecată precum și cele administrate în cadrul examinării cauzei de către instanța de judecată, după cum urmează:

-raportul privind înregistrarea contravenției din 08.04.2025,

*-informația obținută în cadrul măsurii speciale de investigații prevăzute de art. 138^4 CPP ,,Colectarea de informații de la furnizorii de servicii de comunicații electronice" potrivit căreia s-a stabilit că, utilizatorul numărului SIM ***** al furnizorului de servicii de comunicații SA ,,Moldtelecom", care s-a dovedit a fi Rotari Galina are aplicația ,,PSB" (Federaţia Rusă);*

-ordonanța privind autorizarea măsurii speciale de investigație din 19.11.2024;

-proces-verbal privind consemnarea măsurii speciale de investigații ,,colectarea informației de la furnizorii de servicii de comunicații electronice" din 09.12.2024;

-ordonanța privind aprecierea pertinenței rezultatelor măsurii speciale de investigații din 11.12.2024;

-încheiere din 01.04.2025 a judecătorului de instrucție al Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana privind autorizarea folosirii datelor obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații din cauza penală nr.2023970322 în cauza contravențională RAP01 433516;

-raportul de analiză informațional-criminală;

-procesul-verbal privind consemnarea declarațiilor lui Rotari Galina din 10.04.2025;

-procesul-verbal cu privire la contravenție din 11.04.2025 întocmit în privința lui Rotari Galina în baza art.47[1] alin.(1) Cod Contravențional.

Astfel, în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat că, acestea în ansamblu coroborează între ele, se completează unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială şi dovedesc cert săvârșirea contravenției imputate contravenientului.

Sub acest aspect, instanța de judecată conchide că la caz s-a constatat cu certitudine că organul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar.

Referitor la alegațiile părții apărării și a contravenientului cu privire la lipsa elementelor contravenției imputate ei în temeiul art.47[1] alin.(1) Cod contravențional, instanța le respinge, or în acțiunile acesteia cert s-au constatat, că coruperea electorală pasivă este o contravenție și se consumă din momentul comiterii uneia dintre modalitățile normative care desemnează faptele prejudiciabile, adică din momentul pretinderii, acceptării sau primirii, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune.

Latura obiectivă a contravenției specificate la art.47[1] Cod contravenţional constituie în fapta prejudiciabilă exprimată în acţiunea de primire de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje.

Latura subiectivă a infracțiunii specificate la art.47[1] Cod contravenţional se caracterizează prin intenție directă.

Scopul infracțiunii de corupere a alegătorilor este un scop special. Se are în vedere scopul determinării alegătorului să îşi exercite drepturile sale electorale într-un anumit mod în cadrul alegerilor parlamentare, locale ori în cadrul referendumului. În prezența oricărui alt scop, fapta nu va putea fi calificată în baza art. 47[1] Cod contravențional.

Argumentele părții apărării privind lipsa în acțiunile lui Rotari Galina a elementelor constitutive ale contravenției prevăzute la art.47[1] alin.(1) Cod contravențional, instanța de judecată le apreciază ca fiind declarative, or, circumstanțele referitoare la atingerea rezultatului scontat, nu influențează asupra calificării juridice a acțiunilor contravenientului, iar pentru realizarea laturii obiective a contravenției de corupere electorală pasivă este suficientă săvârșirea uneia din acțiunile alternative prevăzute la art. 47[1] Cod contravențional, *în speță* contravenția consumându-se în momentul când Rotari Galina, în perioada electorală a anului 2024 a acceptat instalarea în telefonul mobil a aplicației PSB Bank din Federația Rusă, cu ulterioara recepționare a mijloacelor bănești, în scopul votării unui candidat la care i se va indica la alegerile din 20 octombrie 2024.

Instanța de judecată remarcă că, potrivit pct. 310 din Decizia de inadmisibilitate privind excepțiile de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 47[1] din Codul Contravențional RM, din 21.01.2025, Curtea indică că sintagma „exercitarea sau neexercitarea unor drepturi electorale", care nu ar prevedea un mecanism de verificare a modului în care persoana și-a exercitat votul, Curtea menționează că articolul 47[1] alin. (1) descrie doar fapta, nu şi urmarea prejudiciabilă.

În această ordine de idei, contravenția prevăzută la art.47[1] alin.(1) nu obligă autoritățile să verifice dacă alegătorul a votat pentru candidatul sau pentru partidul politic care l-a corupt. Curtea consideră că existența unui astfel de mecanism ar contraveni caracterului secret al votului, garantat de articolul 38 din Constituție, astfel fiind constatat că Curtea constată că dispozițiile contestate nu afectează articolul 22 în coroborare cu articolele 1 alin.(3) şi 23 alin.(2) din Constituţie, din perspectiva argumentelor invocate în sesizări.

Instanța de judecată notează că votul secret şi liber exprimat al alegătorilor constituie elementul de bază al alegerilor libere şi democratice şi al dreptului de vot. Coruperea alegătorilor sau vânzarea voturilor sunt incompatibile cu conceptul alegerii democratice şi printr-un vot liber exprimat de către cetăţeni a organelor representative şi fraudează competiţia bazată pe idei şi pe programe politice desfăşurată între partidele politice şi între candidaţi (*a se vedea HCC nr. 25 din 28 noiembrie 2024, § 102*).

În acest sens, Declarația Universală a Drepturilor Omului, adoptată şi proclamată de Adunarea Generală a ONU, în art. 21 stipulează că „orice persoană are dreptul de a lua parte la conducerea treburilor publice ale țării sale, fie direct, fie prin reprezentanți liber aleşi; orice persoană are dreptul de acces egal la funcţiile publice din ţara sa; voinţa poporului trebuie să constituie baza puterii de stat; această voinţă trebuie să fie exprimată prin alegeri nefalsificate, care să aibă loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal şi exprimat prin vot secret sau urmând o procedură echivalentă care să asigure libertatea votului".

Potrivit Constituţiei Republicii Moldova, art. 2 „(1) Suveranitatea naţională aparţine poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct şi prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituţie". Art. 38.(1) Voinţa poporului constituie baza puterii de stat. Această voinţă se exprimă prin alegeri libere, care au loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal, direct, secret şi liber exprimat, iar principiile participării la alegeri sunt: -vot universal - cetăţenii Republicii Moldova pot alege şi pot fi aleşi fără deosebire de rasă, naţionalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenenţă politică, avere sau origine social; - vot egal - în cadrul oricărui scrutin, fiecare alegător are dreptul la un singur vot. Fiecare vot are putere juridică egală, - vot direct - alegătorul votează personal. Votarea în locul unei alte persoane este interzisă; -vot secret - votarea la alegeri şi/sau referendum este secretă, excluzându-se astfel posibilitatea influenţării voinţei alegătorului; vot liber exprimat- nimeni nu este în drept să exercite presiuni asupra alegătorului pentru a-l face să voteze sau să nu voteze, precum şi pentru a-l împiedica să-şi exprime voinţa în mod independent.

Coruperea procesului electoral încalcă flagrant principiile date, mai ales a votului liber exprimat, afectează grav credibilitatea corectitudinii şi libertăţii desfăşurării alegerilor, subminând întreg sistemul democratic.

La fel instanţa de judecată menţionează, că statul de drept este de neconceput fără respectarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului, supremaţia legii şi un sistem democratic, care poate fi asigurat, în primul rând, prin organizarea, desfăşurarea şi totalizarea rezultatelor alegerilor în corespundere cu anumite standarde, principii democratice.

Respectiv, instanţa statuează în afara oricăror dubii, că într-adevăr fapta incriminată a avut loc, cu vinovăţie, chiar dacă ultima invocă lipsa faptei contravenţiei şi nu infirmă de altfel faptele incriminate, instanța remarcă că, argumentele lui Rotari Galina nu sunt însoţite de circumstanţe obiective întemeiate sau alte probe relevante în acest sens, ci doar contestația cu conținut abstract la lipsa faptei, lipsa probelor în acuzarea sa.

Totodată, instanța de judecată reflectă că, petiționarului i s-a acordat în mod efectiv posibilitatea de a propune orice probe ar fi considerat necesare în combaterea celor reținute de agentul constatator și de a expune argumentele în apărare, în cadrul unei proceduri contradictorii, însă la caz nu a prezentat înscrisuri pertinente în puterea de a răsturna cele constatate şi probate de agentul constatator.

Astfel, instanța relevă că, agentul constatator la examinarea cauzei a calificat împrejurările cauzei obiectiv și a adoptat decizia de sancționare a lui Rotari Galina în baza unor probe pertinente și concludente, reieșind din faptul că contravenția, a fost examinată complet, fiind stabilit cert faptul că în acțiunile lui Rotari Galina sunt prezente elementele contravenției prevăzute de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional.

Instanța relevă că, nerecunoașterea vinei de către contravenientul Rotari Galina reprezintă în principal un drept al său de a nu se autoincrimina, garantat de art. 6 CEDO, or, persoana care pe parcursul procesului contravențional are calitatea procesuală de contravenient nu poate fi urmărită pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații.

De rând cu acest fapt, instanța nu poate reține argumentul apărătorului precum că măsurile speciale de investigație sunt instrumente aplicabile în proceduri penale și au fost efectuate într-o cauză penală, or potrivit normei art.374 alin.(3) Cod contravențional, *procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte*. Totodată conform încheierii Judecătoriei Chișinău din 01.04.2025 s-a autorizat folosirea datelor obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații din cauza penală 2023970322 în cauza contravențională RAP01 433516. Ulterior, conform scrisorii Inspectoratului Național de Securitate Publică nr.34/17/1-3603 din 07.04.2025 materialele din procesul contravențional nr.RAP01433516 au fost expediate conform competenței teritoriale în adresa Inspectoratului de Poliție Telenești, fiind înregistrate la 08.04.2025 cu numărul 1067 în Registrul nr.-2.

Prin urmare, este legal utilizarea rezultatelor măsurilor speciale de investigație din cauza penală nr. 2023970322 în prezentul proces contravențional, care este continuitate a procesului contravențional nr.RAP01433516, utilizarea cărora a fost autorizată de către judecătorul de instrucție conform art.136 alin.(7) CPP care expres prevede, *Judecătorul de instrucţie poate dispune, la demersul procurorului, prin încheiere motivată, folosirea rezultatelor obţinute în urma efectuării unei măsuri speciale de investigaţii dintr-o cauză penală într-o altă cauză penală sau contravenţională.*

Astfel, având în vedere că nu este contestată legalitatea probelor obținute în rezultatul măsurilor speciale de investigații, care au fost prezentate de către agentul constatator, respectiv, instanța nu pune la îndoială legalitatea acestora, considerându-le pertinente, concludente și utile.

Instanța atestă că, sancționarea făptuitorului/petiționarului nu s-a făcut în scop abuziv, ci întrucât agentul constatator a recunoscut-o vinovat de săvârșirea faptei astfel, cum a fost descrisă în procesul-verbal cu privire la contravenție și instanța nu a determinat alte circumstanțe prevăzute de art.441 al Codului contravențional, care ar impune încetarea procesului contravențional.

Prin urmare, instanța relevă că, agentul constatator la examinarea contravenției a clarificat obiectiv împrejurările cauzei și just a încadrat acțiunile lui Rotari Galina în baza art.47[1] alin.(1) Cod contravențional, fiind constatat faptul contravenției și vinovăția acesteia în comiterea ei, ultimului fiindu-i aplicată sancțiune contravențională echitabilă faptei comise sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalentul sumei de 25000 lei, astfel contestația urmează a fi respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Pornind de la premisele enunțate şi conducându-se de prevederile art. 460, 462 Cod Contravențional, instanţa de judecată,-

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se respinge ca neîntemeiată contestația depusă de Rotari Galina, împotriva procesului verbal cu privire la contravenție Seria/ Nr. MAI06 580215 din 11.04.2025 și a deciziei de sancționare prin care Rotari Galina a.n.**********, IDNP 2*****, a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional și aplicată sancțiune sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale ce constituie echivalentul sumei de 25000 (douăzeci și cinci mii) lei.

Hotărâre motivată pronunțată în ședință publică la 26 august 2025.

Hotărârea este cu drept de atac în ordine de recurs la Curtea de Apel Nord, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Orhei (sediul Telenești).

Preşedintele şedinţei,
judecător Gheorghe Ciobanu